

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 485/2553

วัดวังก้งโจทก์ นางเรณู ธนะประสพหรือชนะประสพ ในฐานะผู้จัดการมรดกของ นางละม้ายหรือชม้าย ทิพย์ รักษาจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 521, ป.พ.พ. มาตรา 523, ป.พ.พ. มาตรา 1656

ย่อ / หลักกฎหมาย

แม้ในตอนบนของเอกสารจะมีข้อความว่า "หนังสือพินัยกรรม" แต่ไม่มีพยาน 2 คน ลงลายมือชื่อรับรอง จึงไม่มีลักษณะเป็นพินัยกรรมตามกฎหมาย และหนังสือดังกล่าวมีข้อความว่า ข้าพเจ้า ล. หรือ ข. ได้ถวายที่ดินจำนวนประมาณ 15 ไร่ ให้วัดวังก้งพงในปีที่วัดวังก้งพงได้วางศิลาฤกษ์สร้างพระอุโบสถนั้น... เนื่องจากทราบว่าเอกสาร น.ส.3 ที่ได้ถวายได้สูญหายไปจากวัดวังก้งพงเมื่อปี 2525 และยังติดตามไม่พบและในเอกสารยังมีชื่อของข้าพเจ้าอยู่ ข้าพเจ้าจึงขอทำหนังสือฉบับนี้ยืนยันการถวายที่ดินแปลงดังกล่าวและหากข้าพเจ้าถึงแก่กรรมขอให้ถือหนังสือฉบับนี้เป็นพินัยกรรมยืนยันการถวายมอกรรมสิทธิ์ให้แก่วัดวังก้งต่อไป ตามข้อความในเอกสารดังกล่าวถือได้ว่าเป็นหนังสือยืนยันการยกที่ดินพิพาทให้แก่โจทก์ทั้งในปัจจุบันขณะทำหนังสือดังกล่าวจนถึงว่าหากถึงแก่กรรมก็ยังยืนยันยกที่ดินพิพาทให้โจทก์ หนังสือดังกล่าวถือได้ว่าเป็นหนังสือแสดงเจตนาของ ล. ที่ยืนยันว่ามีเจตนายกที่ดินพิพาทให้โจทก์มาตั้งแต่แรกจนถึงขณะทำหนังสือดังกล่าว ข้อเท็จจริงจึงฟังได้ว่า ล. ได้ยกที่ดินพิพาทให้แก่โจทก์ เมื่อโจทก์เข้าทำประโยชน์ในที่ดินพิพาทแล้วที่ดินพิพาทจึงเป็นธรณีสงฆ์

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงชื่อทางทะเบียนในหนังสือรับรองการทำประโยชน์เป็นชื่อของโจทก์ หากจำเลยไม่ปฏิบัติตามให้ถือเอาคำพิพากษาของศาลแทนการแสดงเจตนาของจำเลย จำเลยให้การขอให้ยกฟ้อง ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงชื่อทางทะเบียนในหนังสือรับรองการทำประโยชน์ เลขที่ 306 ตำบลปรามบุรี อำเภอปรามบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เนื้อที่ดิน 15 ไร่ ให้เป็นชื่อของวัดโจทก์ หากจำเลยไม่ปฏิบัติตามให้ถือเอาคำพิพากษาของศาลแทนการแสดงเจตนาของจำเลย ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ จำเลยอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 7 พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ จำเลยฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า คดีมีปัญหาคือวินิจฉัยข้อกฎหมายตามฎีกาของจำเลยเพียงว่าเอกสารหมายเลข 7 เป็นหนังสือพินัยกรรมหรือเป็นหนังสือยกให้ที่ดินพิพาทให้แก่โจทก์ ได้ตรวจดูเอกสารหมายเลข 7 แล้ว แม้ในตอนบนของเอกสารจะมีข้อความว่า "หนังสือพินัยกรรม" แต่มีข้อความว่า "ข้าพเจ้านางละม้าย หรือชม้าย ได้ถวายที่ดินจำนวนประมาณ 15 ไร่ ให้วัดวังก้งพง ในปีที่วัดวังก้งพงได้วางศิลาฤกษ์สร้างพระอุโบสถนั้น ข้าพเจ้าและชวานครปฐมได้ร่วมกันซื้อที่ดินทิศเหนือติดนางอร ในปัจจุบันความยาวประมาณ 8 เส้น ทิศใต้จดที่นายทอง นางบุญเก็บ ที่ได้ถวายวัดวังก้งพงไว้แล้ว เนื่องจากทราบว่าเอกสาร น.ส.3 ที่ได้ถวายได้สูญหายไปจากวัดวังก้งพง เมื่อปี 2525 และยังติดตามไม่พบ และชื่อในเอกสารยังเป็นชื่อของข้าพเจ้าอยู่ ข้าพเจ้าจึงขอทำหนังสือฉบับนี้ยืนยันการถวายที่ดินแปลงดังกล่าว และหากข้าพเจ้าได้ถึงแก่กรรมขอให้ถือหนังสือนี้เป็นพินัยกรรมยืนยันการถวายมอกรรมสิทธิ์ให้แก่วัดวังก้ง

พงต่อไป....." ตามข้อความในเอกสารหมายเลข ๖.๗ ดังกล่าวถือได้ว่าเป็นหนังสือที่ยืนยันการยกให้ที่ดินพิพาทให้แก่โจทก์ โดยมีข้อความว่าได้ถวายที่ดินจำนวนประมาณ ๑๕ ไร่ ให้โจทก์ ในหนังสือดังกล่าวตอนล่างยังมีข้อความว่า เอกสาร น.ส.๓ ที่ถวายได้สูญหายไป เมื่อปี ๒๕๒๕ ติดตามไม่พบและชื่อในเอกสารยังเป็นชื่อข้าพเจ้าอยู่ ข้าพเจ้าจึงขอทำหนังสือฉบับนี้ยืนยันการถวายที่ดินแปลงดังกล่าว ซึ่งข้อความในตอนล่างนี้เป็นการยืนยันการถวายที่ดินพิพาทให้โจทก์ ส่วนตอนท้ายของเอกสารก็ยังมีข้อความระบุว่า "หากข้าพเจ้าได้ถึงแก่กรรม ขอให้ถือหนังสือนี้เป็นพินัยกรรมยืนยันการถวายมอกรรมสิทธิ์ให้แก่วงศ์พงต่อไป" เป็นการแสดงเจตนายืนยันของนางละม้ายว่าได้ถวายที่ดินพิพาทให้โจทก์ ทั้งในปัจจุบันขณะทำหนังสือเอกสารหมายเลข ๖.๗ จนถึงว่าหากถึงแก่กรรมก็ยังยืนยันยกที่ดินพิพาทให้โจทก์ นางละม้ายจึงได้ทำหนังสือเอกสารหมายเลข ๖.๗ ขึ้นมาในลักษณะดังกล่าว แม้ตอนบนของเอกสารจะมีข้อความว่าเป็นหนังสือพินัยกรรม แต่การทำหนังสือเอกสารหมายเลข ๖.๗ ไม่มีพยาน ๒ คน ลงลายมือชื่อรับรอง หนังสือเอกสารหมายเลข ๖.๗ จึงไม่มีลักษณะเป็นพินัยกรรมตามกฎหมาย แต่หนังสือดังกล่าวถือได้ว่าเป็นหนังสือแสดงเจตนาของนางละม้ายที่ยืนยันว่า มีเจตนายกที่ดินพิพาทให้โจทก์มาตั้งแต่แรกจนถึงขณะทำหนังสือเอกสารหมายเลข ๖.๗ ข้อเท็จจริงจึงฟังได้ว่านางละม้ายได้ยกที่ดินพิพาทให้แก่โจทก์ เมื่อโจทก์เข้าทำประโยชน์ในที่ดินพิพาทแล้วที่ดินพิพาทจึงเป็นธรณีสงฆ์ ที่ศาลล่างทั้งสองพิพากษามานั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วยฎีกาของจำเลยฟังไม่ขึ้น อนึ่ง ที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๗ พิพากษาให้จำเลยจดทะเบียนเปลี่ยนชื่อทางทะเบียนในหนังสือรับรองการทำประโยชน์เลขที่ ๓๐๖ เป็นชื่อโจทก์นั้นไม่ถูกต้อง เนื่องจากหนังสือรับรองการทำประโยชน์ของที่ดินพิพาทไม่มีเลขที่ ศาลฎีกาเห็นสมควรแก้ไขเสียให้ถูกต้องพิพากษาแก้เป็นว่า ให้จำเลยจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงชื่อทางทะเบียนในหนังสือรับรองการทำประโยชน์ เล่มที่ ๓ หน้า ๓๐ สารบบเล่ม ๓๐๖ ตำบลปราณบุรี อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นชื่อโจทก์ ให้จำเลยใช้ค่าทนายความในชั้นฎีกา ๑,๕๐๐ บาท แทนโจทก์นอกจากที่แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๗

องค์คณะ

วีรา ไวยหงษ์ รินทร์ศรี · สมศักดิ์ ตันติภิรมย์ · พินิจ สุเสาร์จ

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/485/2553>